

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
&
Socialforvaltningen

Fremsendt dags dato pr. mail:

31-7-2012

Sagsnr.
2010-180807
2009-61698

Dokumentnr.
2012-581420

Vedrørende generel egendriftsundersøgelse i sager om førtidspension ved Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen

Ved breve af 28. september 2009 og 31. august 2009 til henholdsvis Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen iværksatte jeg en generel undersøgelse af førtidspensionsager.

Formålet var at undersøge forvaltningernes praksis med hensyn til partsrettigheder og lægekonsulenters medvirken i sager om førtidspension og om Borgerrådgiveren i den anledning kunne bidrage til forbedringer i forvaltningerne i relation til sagsbehandlingen på de udvalgte temaområder.

Jeg bad forvaltningerne om udtalelser og jeg bad Socialforvaltningen om sagsakter fra de seneste 25 sager forud for 31. august 2009, hvori der var truffet afgørelse om afslag på førtidspension, og som ikke var påklaget til Beskæftigelsesankenævnet.

Mine høringsbreve og forvaltningernes udtalelser

I mit høringsbrev af 28. september 2009 til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skrev jeg således følgende:

”Om undersøgelsens tema og anmodning om oplysninger

Jeg har valgt hovedsagligt at koncentrere min undersøgelse om udvalgte partsrettigheder for førtidspensionsansøgere, jf. nedenfor del 1. Endvidere omfatter min undersøgelse vejledende retningslinier for lægefagligt personales medvirken til sagens behandling herunder særligt vejledende retningslinier for lægekonsulenters medvirken, jf. nedenfor del 2.

Del 1:

Inddragelse:

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A
1552 København V

Telefon
3366 1400

Telefax
3366 1390

E-mail
borgerraadgiveren@kk.dk

EAN nummer
5798009800053

www.borgerraadgiver.kk.dk

Retssikkerhedslovens § 4 har følgende indhold:

'Borgerens skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Kommunen tilrettelægger behandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgerne kan udnytte denne mulighed.'

Jeg beder Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om en nærmere redegørelse for hvordan forvaltningen har tilrettelagt sagsbehandlingen set i lyset af bestemmelsens indhold og formål.

Del 2:

1) Vejledende retningslinier for lægekonsulentens medvirken i førtidspensionsager:

Af førtidspensionsvejledningen (vejledning 54 af 18. januar 2007), pkt. 202 fremgår nogle vejledende retningslinier for lægekonsulenters medvirken i førtidspensionsager. Heraf fremgår blandt andet

'...

Det er pensionsmyndigheden, der har ansvaret for oplysning af sagen, og som træffer afgørelse i sager om førtidspension. Læger har ikke nødvendigvis en tilstrækkelig socialfaglig indsigt eller kendskab til arbejdsmarkedet og støttemuligheder efter den sociale lovgivning mv. til at vurdere, om en borger har ret til førtidspension. Af hensyn til at sikre en helhedsorienteret socialfaglig bedømmelse i sager om førtidspension, bør lægekonsulenter derfor ikke udtale sig om, hvorvidt borgeren samlet set opfylder betingelserne for førtidspension eller andre sociale ydelser, herunder træffe afgørelse om førtidspension.

...'

Jeg beder Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at oplyse, hvordan forvaltningen sikrer, at retningslinierne bliver iagttaget, herunder om forvaltningen har udarbejdet egne og supplerende retningslinier. Jeg beder endvidere oplyst, om forvaltningen fører en systematisk kontrol med retningsliniernes iagttagelse, og hvad forvaltningen konkret fortager sig, såfremt det konstateres, at en lægekonsulentudtalelse ikke iagttager retningslinierne.

2) Retningslinier for læge, speciallæge eller lignendes medvirken:

Af vejledningen fremgår videre om lægererklæringer:

'...

En lægeerklæring bør ikke ved sit indhold bidrage til at skabe usikkerhed hos patienten om, at den endelige beslutning om til-
deling af sociale ydelser tages af kommunen.

Det påhviler pensionsmyndigheden nøje at beskrive formålet, når den indhenter lægelige oplysninger, så lægen kan indrette sin besvarelse i overensstemmelse hermed og medtage de oplysninger, der er relevante.

Kommunen bør reagere på lægeerklæringer, der indeholder synspunkter om borgerens ret til sociale ydelser, og ikke blot acceptere sådanne erklæringer som dokumentation i sagen.

...'

Jeg beder Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen om at oplyse, om forvaltningen har udarbejdet retningslinier for erklæringer indhentet fra læger eller speciallæger. Jeg beder endvidere oplyst, hvad forvaltningen konkret fortager sig, såfremt det konstateres at en læge eller speciallæge anfører synspunkter om ansøgerens arbejdsevne, ret til sociale ydelser eller lignende i en indhentet lægeudtalelse.

...”

Den 16. december 2010 fremsendte Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen brev, hvor Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udtalte følgende:

”...

Borgerinddragelse - Retssikkerhedslovens § 4

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen anmodes om en redegørelse for, hvordan forvaltningen har tilrettelagt sagsbehandlingen i forhold til bestemmelserne i retssikkerhedslovens § 4 om borgerens mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag.

Retssikkerhedslovens § 4 lovfæster princippet om, at borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag. Det præciseres i bestemmelsen, at kommunen skal tilrettelægge sagsbehandlingen af sagerne på en sådan måde, at borgeren kan udnytte denne mulighed.

Bestemmelsen er uddybet i kapitel 6 i Socialministeriets vejledning til retssikkerhedsloven af den 3. oktober 2006. Det fremgår blandt andet af punkt 29 i vejledningen, at det ikke i loven eller dens forarbejder er angivet, hvordan princippet om mulighed for at medvirke skal udmøntes i praksis. Det er kommunalbestyrelsen, som ud fra egne lokale og regionale politiske prioriteringer og muligheder afgør, hvordan kommunens administration bedst kan indrettes, således at borgerne kan inddrages aktivt.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen lægger meget vægt på, at inddrage borgeren i sagsbehandlingen og er opmærksom på, at lovgivningen er meget kompleks og vanskelig at gennemskue for borgerne, hvilket ikke mindst gør sig gældende i forhold til pensionslovens regler om førtidspension.

For at styrke sagsbehandlingen af sager, hvor borgerens arbejdsevne er truet har Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ændret organiseringen af sagsbehandlingen af disse sager i september 2009.

Ændringerne medfører blandt andet, at behandlingen af sager om afklaring af borgerens arbejdsevne (herunder sager om førtidspension) for borger, der er under 30 år foretages af Jobcenter København, Skelbækgade og for borgere, der er over 30 år foretages af Jobcenter København, Musvågevej. Sagerne behandles i særlige afklaringsenheder, der foretager den samlede sagsbehandling i sagerne herunder udarbejdelse af indstillinger til de visitationsteam, der blandt andet træffer afgørelse om indstilling til Socialforvaltningen i sager om førtidspension.

Hvis borgeren modtager sygedagpenge behandles sager om førtidspension Jobcenter København, Baldersgade og i Jobcenter København, Job på Særlige Vilkår, hvis borgeren er visiteres til fleksjob.

Der er udfærdiget meget detaljerede forretningsgange for behandlingen af sager om førtidspension, jævnfør vedlagte bilag, som blandt andet præciserer høringsforpligtelsen i forbindelse med ressourceprofilen og partshøringen, som forvaltningen finder, er helt centrale elementer i forhold til inddragelse af borgeren i sagsbehandlingen.

Sager om blandt andet førtidspension skal behandles efter arbejdsevne-metoden, og der skal udarbejdes en ressourceprofil, som blandt andet skal medvirke til, at fremme dialogen med borgeren og få borgeren til at påtage sig ansvaret for sin egen situation.

For at styrke medarbejdernes kompetence i forhold til anvendelse af arbejdsevne-metoden har forvaltningen som en del af førtidspensionsprojektet ultimo 2009 og primo 2010 afviklet 5 heldagskurser med arbejdsevne-metoden som tema. I undervisningen var der høj grad af fokus på inddragelse af borgeren i forbindelse med dialogen med borgeren ved udarbejdelsen af ressourceprofilen, høringsprocessen og partshøringen.

Organiseringen og de detaljerede forretningsgange vedrørende sagsbehandling af sager om førtidspension sikrer kontinuiteten i sagsbehandlingen og medvirker til en mere gennemskuelig beslutningsproces og dermed en styrket borgerinddragelse.

Vejledende retningslinier for lægekonsulenters medvirken i førtidspensionssager samt retningslinier for læge, speciallæge eller lignendes medvirken.

Borgerrådgiverens undersøgelse omfatter også de vejledende retningslinier for lægefagligt personales medvirken til sagens behandling, herunder særligt vejledende retningslinier for lægekonsulenters medvirken.

Herunder beder Borgerrådgiveren forvaltningen om at oplyse:

1. Hvordan forvaltningen sikrer, at retningslinierne bliver iagttaget, herunder om forvaltningen har udarbejdet egne og supplerende retningslinier.
2. Om forvaltningen fører en systematisk kontrol med retningsliniernes iagttagelse.
3. Hvad forvaltningen konkret foretager sig, såfremt det konstateres, at en lægekonsulentudtalelse ikke iagttager retningslinierne.
4. Om forvaltningen har udarbejdet retningslinier for erklæringer indhentet fra læger eller speciallæger.
5. Hvad forvaltningen konkret foretager sig, såfremt det konstateres, at en læge eller speciallæge anfører synspunkter om ansøgerens arbejdsevne, ret til sociale ydelser eller lignende i en indhentet udtalelse.

Ad 1.

Det skal indledningsvis bemærkes, at der ikke findes bindende regler om lægekonsulenters opgaver.

Dette fremgår blandt andet af Ankestyrelsens principafgørelse D-28-05 og er præciseret i Socialministeriets vejledning nr. 54 af 31. august 2007. Det fremgår således af vejledningens punkt 202 om lægekonsulenter: *Der er ikke fastsat regler om lægekonsulenters medvirken i sager om førtidspension.*

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (og Socialforvaltningen) har imidlertid besluttet at følge Socialministeriets vejledning om brug af lægekonsulenter.

Dette er præciseret i retningslinierne om sagsbehandling af sager om førtidspension, som er fælles med Socialforvaltningen og som vedlægges.

I procesbeskrivelsen af en førtidspensionssag fremgår således blandt andet:

Lægekonsulentvurderinger må IKKE indgå i begrundelserne. HUSK også

- *at lægekonsulenten ikke må undersøge borgeren*
- *at lægekonsulenten ikke må behandle borgeren*
- *at lægekonsulentens udtalelse ikke må udgøre dokumentationsgrundlaget for indstillingen i sagen*
- *at det ikke er lægekonsulenten, der beslutter om der skal indhentes yderligere lægelige oplysninger, herunder attester (sagsbehandlerne må gerne rådføre sig med lægekonsulenten herom).*

Endvidere er samarbejdet med lægekonsulenten beskrevet i et afsnit på side 33, hvor det blandt andet er præciseret, at Socialministeriets vejledende retningslinier skal overholdes.

Ad 2.

Forvaltningen fører ikke systematisk kontrol med, om retningslinierne overholdes, men området kan indgå i det almindelige ledelsestilsyn ud fra en samlet vurdering af risikoområder og kritiske processer for kvaliteten i sagsbehandlingen. Forvaltningen har på nuværende tidspunkt fundet, at der er forhold, der kan begrunde særlig bevågenhed på dette område.

Ad 3.

Forvaltningen lægger vægt på, at Socialministeriets vejledende retningslinier overholdes. Såfremt forvaltningen bliver opmærksom på, at reglerne ikke overholdes, hvad enten der er via klager eksempelvis fra borgeren eller ved behandlingen af førtidspensionssagen i jobcentrets visitationsteam, påtales det overfor den pågældende lægekonsulent. Det svarer til, hvad der gør sig gældende overfor andre medarbejdere, der ikke over overholder forvaltningens retningslinier.

Ad 4.

Forvaltningen har ikke udarbejdet retningslinier for erklæringer indhentet fra læger eller speciallæger.

I aftalen mellem Lægeforeningens Attestudvalg og KL om socialtlægeligt samarbejde

http://www.kl.dk/ImageVault/Images/id_32506/ImageVaultHandler.aspx er der udførlige regler om samarbejdet mellem læger og kommuner om lægeerklæringer.

Det er forvaltningens opfattelse, at der ikke er behov for supplerende retningslinier.

Ad 5.

Som led i aftalen mellem Lægeforeningens Attestudvalg og KL om socialt-lægeligt samarbejde er nedsat et Kontaktudvalg. Kontaktudvalget, som forvaltningen er repræsenteret i, tolker den socialt-lægelige aftale. Klager over læger (eller kommuner) med relation til det socialt-lægelige samarbejde kan forelægges Kontaktudvalget, som meddeler beslutningen skriftligt til de berørte parter.

Som følge heraf kan klager over læger, der udtaler sig om borgerens ret til sociale ydelser med videre, indsendes til Kontaktudvalget.

Kontaktudvalget har eksempelvis på sit seneste møde den 6. december 2010 behandlet en klage fra forvaltningen over en læge, der i et brev til forvaltningen vedrørende borgerens helbreds-mæssige forhold kom med tilkendegivelser om dennes ret til sygedagpenge.

Det bemærkes dog, at henvendelser til Kontaktudvalget vedrørende denne problemstilling sker forholdsvis sjældent.

I det omfang lægen anfører synspunkter om ansøgerens arbejds-evne, ret til sociale ydelser eller lignende i en indhentet lægeudtalelse, må det ikke indgå i jobcentrets vurdering.

...”

Følgende materiale blev samtidigt med udtalelsen sendt fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen til Borgerrådgiveren:

- Forretningsgangen mellem BIF og SOF ved tilkendelse af førtidspension (revideret 2008)
- Procesbeskrivelse af førtidspensionssag (revideret 2008)

Til Socialforvaltningen skrev jeg i mit høringsbrev af 31. august 2009 følgende:

”Om undersøgelsens tema og anmodning om oplysninger

På Socialforvaltningens område har jeg valgt hovedsagligt at undersøge ansøgers kommentarer givet i partshøring og disses betydning for indholdet af begrundelsen for pensionsafgørelsen. Jeg bemærker, at som følge af Borgerrådgiverens kompetence og den lovfæstede klageadgang til Beskæftigelsesankenævnet er min undersøgelse rettet mod en formel og ikke materiel prøvelse af begrundelsens indhold.

Forvaltningslovens § 19 indeholder regler om partshøring. Partshøring af ansøger gennemføres af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, der derpå udarbejder en indstilling til afgørelse til Socialforvaltningen. Afgørelse om førtidspension hviler på udøvelsen af et forvaltningsretligt skøn. Begrundelseskravet i forvaltningslovens § 24 skal opfyldes. Derudover indeholder pensionslovens § 19 krav til begrundelsen.

Jeg beder Socialforvaltningen om en redegørelse for forvaltningens opfattelse af om og i hvilket omfang ansøgers kommentarer indeholdt i en partshøring skal inddrages i begrundelsen for et afslag.

Jeg beder samtidig forvaltningen om at fremsende kopi af sagsakter (alle akter i sagen ind til nu inklusive tilførsler til elektronisk journal) fra de seneste 25 sager forud for dette brevs datering, hvori der er truffet afgørelse om afslag på førtidspension, og som ikke er påklaget til Beskæftigelsesankenævnet.

...”

Ved brev af 3. december 2009 udtalte Socialforvaltningen følgende:

”Borgerrådgiveren har den 31. august 2009 indledt en generel undersøgelse om førtidspensionssager. Undersøgelsen omfatter hovedsageligt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens område, men med inddragelse af Socialforvaltningen i forhold til den del af undersøgelsen der vedrører partshøring og begrundelse.

På Socialforvaltningens område har Borgerrådgiveren valgt hovedsageligt at undersøge ansøgers kommentarer givet i partshøring og disses betydning for indholdet af begrundelsen for pensionsafgørelsen. Borgerrådgiveren bemærker, at som følge af Borgerrådgiverens kompetence og den lovfæstede klageadgang til Beskæftigelsesankenævnet er hans undersøgelse rettet mod en formel og ikke materiel prøvelse af begrundelsens indhold.

Forvaltningslovens § 19 indeholder regler om partshøring. Partshøring af ansøger gennemføres af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, der derpå udarbejder en indstilling til afgørelse til Socialforvaltningen. Afgørelse om førtidspension hviler på udøvelsen af et forvaltningsretligt skøn. Begrundelseskravet i forvaltningslovens § 24 skal opfyldes. Derudover indeholder pensionslovens § 19 krav til begrundelsen.

Borgerrådgiveren beder Socialforvaltningen om en redegørelse for forvaltningens opfattelse af om og i hvilket omfang ansøgers

kommentarer indeholdt i en partshøring skal inddrages i begrundelsen for et afslag.

Socialforvaltningen kan tilslutte sig Borgerrådgiverens opfattelse af at afgørelse om førtidspension hviler på udøvelsen af et forvaltningsretligt skøn og at afgørelser skal begrundes i overensstemmelse med forvaltningslovens § 24 og pensionslovens § 19.

Forvaltningen kan hertil oplyse, at der foreligger detaljerede retningslinjer for behandlingen af førtidspensionssager. Disse retningslinjer er tidligere fremsendt til Borgerrådgiveren.

Førtidspensionssager afgøres af Socialforvaltningen på baggrund af en udtalelse fra Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Denne udtalelse udarbejdes på baggrund af en resurseprofil udarbejdet i overensstemmelse med pensionslovens § 19 og arbejdsevnebekendtgørelsen og sendes som nævnt i partshøring af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, inden sagen sendes til Socialforvaltningen.

Reglerne om partshøring fremgår af forvaltningslovens §§ 19-21. Socialforvaltningen ser overholdelse af disse bestemmelser som en væsentlig retssikkerhedsgaranti for borgeren. Derudover er partshøring en meget væsentlig del af brugerinddragelsen som ud over at overholde lovgivningens bestemmelser sikrer, at brugeren er orienteret om væsentlige sagsbehandlingsskridt. Endelig er partshøringen en ekstra sikkerhed for, at forvaltningen overholder officialprincippet i retssikkerhedsloven og tilvejebringer det bedst mulige beslutningsgrundlag for afgørelsen.

Det betyder, at i de vejledninger forvaltningen udarbejder, herunder særligt de omtalte interne retningslinjer for behandling af ansøgninger om førtidspension, lægges der megen vægt på partshøringen, som normalt gennemføres i videre omfang end forvaltningsloven pålægger kommunen. Det betyder også, at ansøgers kommentarer indeholdt i en partshøring som udgangspunkt skal inddrages i begrundelsen for et afslag.

Særligt omkring afgørelser om førtidspension, jf. lovens § 20 gælder, at borgeren indkaldes til et møde med pensionsteamet inden der træffes afgørelse. Samtidig med en sådan indkaldelse gennemføres fornyet partshøring. Ligesom der under mødet noteres i overensstemmelse med offentlighedslovens bestemmelser om notatpligt.

Reglerne om begrundelse findes i Forvaltningslovens §§ 22-24 og indebærer efter forvaltningens opfattelse ikke nødvendigvis, at de kommentarer der fremkommer under en partshøring skal

inddrages i en begrundelse, med mindre der fremkommer nye faktuelle oplysninger.

Det er imidlertid forvaltningens opfattelse, at såfremt der i partshøringen fremsættes påstande om faktuelle eller retlige forhold eller i øvrigt relevante bemærkninger i forhold til sagsbehandlingen og afgørelsen, er det bedst stemmende med god forvaltningsskik, at forvaltningen i sin begrundelse af et afslag forholder sig til partens anbringender. Dette er også i overensstemmelse med forvaltningens politik om i videst mulige omfang at inddrage og orientere borgeren.

I forhold til afslagssager rejser der sig en særlig problematik i forhold til anke. Afslagssager forsynes altid med en klagevejledning, jf. forvaltningslovens §§ 25-26 og en evt. klage skal genvurderes i forvaltningen inden en evt. oversendelse til Beskæftigelsesankenævnet (for så vidt angår førtidspensionssager).

Hvis der i en evt. klageskrivelse fremkommer nye oplysninger eller anbringender vil der i remonstrationen efter forvaltningens opfattelse skulle forholdes til disse, selv om forvaltningslovens §§ 22-24 næppe direkte finder anvendelse på remonstrationen, idet kravene til begrundelse som udgangspunkt må anses for opfyldt i den oprindelige afgørelse.

Borgerrådgiveren har samtidig bedt forvaltningen om at fremsende kopi af sagsakter (alle akter i sagen ind til nu inklusive tilførsler til elektronisk journal) fra de seneste 25 sager forud for dateringen af Borgerrådgiverens brev til forvaltningen, hvori der er truffet afgørelse om afslag på påbegyndelse af førtidspension, og som ikke er påklaget til Beskæftigelsesankenævnet.”

Den 30. november 2009 modtog jeg akter i 34 sager, hvori der var truffet afgørelse om afslag på førtidspension fra Socialforvaltningen.

Mine bemærkninger

Jeg har noteret mig, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen lægger meget vægt på, at inddrage borgeren og er opmærksom på, at lovgivningen er meget kompleks og vanskelig at gennemskue for borgeren. Jeg har videre noteret mig, at forvaltningen har udfærdiget detaljerede forretningsgange for behandling af sager om førtidspension hvor blandt andet høringsforpligtigheden og partshøring er præciseret. Jeg er enig med forvaltningen i at høringsprocessen og partshøringen er meget centrale elementer i inddragelsen af borgeren.

Herudover har jeg noteret mig, at forvaltningen er opmærksom på at styrke medarbejdernes kompetencer med fokus på inddragelse af borgeren i forbindelse med borgerens dialog med forvaltningen i forbin-

delse med udarbejdelse af ressourceprofilen, høringsprocessen og partshøringen. Jeg går ud fra at denne proces er fortsat.

Jeg har noteret mig, at der er henvist til Socialministeriets vejledning nr. 54 af 31. august 2007 i de udarbejdede retningslinier og at overholdelsen heraf indgår i forvaltningens ledelsestilsyn samtidig med at Konkretudvalget kan tilsendes sager, hvor der er anledning til at klage over lægers udtalelser om borgerens ret til sociale ydelser.

Efter jeg iværksatte denne undersøgelse er Pensionsstyrelsen udkommet med skrivelse af 4. juli 2011 til kommunerne om lægekonsulenters rolle i sager om førtidspension. Jeg går ud fra at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen er opmærksom på skrivelsen.

Jeg har noteret mig, at Socialforvaltningen kan tilslutte sig Borgerrådgiverens opfattelse af at afgørelse om førtidspension hviler på udøvelsen af et forvaltningsretligt skøn og at afgørelser skal begrundes i overensstemmelse med forvaltningslovens § 24 og pensionslovens § 19.

Jeg er enig med Socialforvaltningen i at reglerne om partshøring er væsentlige retssikkerhedsgarantier for borgeren og en meget væsentlig del af inddragelsen af borgeren herunder ved at sikre at borgeren er orienteret om væsentlige sagsbehandlingsskridt. Jeg har noteret mig at Socialforvaltningen ser partshøringen som en ekstra sikkerhed for, at forvaltningen overholder officialprincippet i retssikkerhedsloven.

Jeg har noteret mig, at partshøringen vægtes højt og gennemføres i videre omfang end forvaltningsloven pålægger kommunen. Jeg har noteret mig, at Socialforvaltningen oplyser, at borgerens kommentarer som udgangspunkt skal inddrages i begrundelsen for et afslag. Jeg kan tilslutte mig forvaltningens opfattelse om det er det er bedst stemmende med principperne om god forvaltningsskik at forholde sig til partens anbringender om faktuelle, retlige forhold eller bemærkninger i øvrigt i begrundelser for afslag. Jeg har noteret mig, at det er i overensstemmelse med forvaltningens politik om at inddrage og orientere borgeren.

Jeg har noteret mig, at Socialforvaltningen er opmærksom på notatpligten herunder i forbindelse med møder efter pensionslovens § 20 om udtaleretten.

Jeg har foreløbigt gennemgået de fremsendte sager fra Socialforvaltningen. Efter jeg iværksatte undersøgelsen har der imidlertid blandt andet i sommeren 2011 været en offentlig debat om lægekonsulenters medvirken i sager om førtidspension.

Debatten foranledigede forskellige initiativer fra daværende beskæftigelsesminister med henblik på at skabe klarhed over lægekonsulenter rolle og arbejde i kommunerne, herunder i sager om førtidspension.

I den anledning blev Ankestyrelsen af daværende Pensionsstyrelse, nu Social- og Integrationsministeriet, anmodet om at gennemføre undersøgelser af kommunernes brug af lægekonsulenter og lægekonsulenters arbejde som blev offentliggjort henholdsvis oktober 2011 og april 2012.

Særligt Ankestyrelsens rapport fra april 2012 omhandler temaer som partsrettigheder og lægekonsulenters medvirken i sager om førtidspension. Ankestyrelsens rapport er fremkommet med et bredt katalog af anbefalinger. Anbefalinger omfatter blandt meget andet borgerens partsrettigheder og kommunens inddragelse af borgeren, begrundelser i forbindelse med kommunens vurdering af borgerens arbejdsevne, rammer for og indhold af lægekonsulenternes udtalelser og kommunens kontakt med undersøgende læge herunder en gennemgang af regler og retningslinier for kontakten.

Det er min vurdering, at jeg ikke med nærværende undersøgelse og på baggrund af det fremsendte materiale kunne nå videre end Ankestyrelsen ved rapporten fra april 2012.

Jeg har derfor besluttet, ikke at gå videre med min undersøgelse af de fremsendte sager, og i stedet henvise til Ankestyrelsens rapport og særligt anbefalingerne heri. Jeg anbefaler, at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Socialforvaltningen, hvis det ikke allerede er sket, gør sig bekendt med Ankestyrelsens rapport og i videst mulige omfang indarbejder den i sine arbejdsrutiner, hvor dette ikke allerede er sket.

Rapporten kan findes følgende link:

http://www.ast.dk/Page_Pic/pdf/Lægekonsulenternes_arbejde_11_04_2012_11_50.pdf

Jeg returnerer de 34 sager til Socialforvaltningen med bud pr. 31. juli 2012.

Jeg anser hermed sagen for afsluttet.

Med venlig hilsen

Johan Busse
Borgerrådgiver

/ Ane Stenbak
Jurist